

SOU 2015:39 Myndighetsdatalag

Statens servicecenter tillstyrker förslaget att en ny myndighetsdatalag införs. Nedan lämnas synpunkter i några delar. När det gäller de delar som inte kommenteras nedan lämnar Statens servicecenter inga synpunkter.

Administrativ verksamhet (3 § 1)

Statens servicecenter avstyrker förslaget att lagen inte ska gälla i myndigheternas administrativa verksamhet.

Utredningens förslag utgår från att nuvarande registerlagsreglering hos varje berörd myndighet ersätts av den nya lagen, medan den verksamhet som idag är reglerad av personuppgiftslagen även fortsatt ska vara reglerad av den lagen. På det sättet är det principiella motivet bakom den föreslagna avgränsningen begripligt. Enligt Statens servicecenters bedömning blir dock avgränsningen i praktiken svår att göra. Detta framgår redan av de exempel som nämns i betänkandet. Hur ska t.ex. personfrågor (som sägs vara administration) skiljas från planering (som sägs vara sakverksamhet)? Vidare kommer en sådan avgränsning av tillämpningsområdet att innebära att alla myndigheter behöver tillämpa minst två olika integritetsskyddslagar i sin verksamhet. Detta gäller även de myndigheter som idag endast behöver tillämpa personuppgiftslagen. Dessa myndigheter kommer alltså att behöva tillämpa två olika lagar istället för, som idag, samma lag på hela verksamheten. Detta riskerar enligt myndighetens mening att leda till oklarheter och gränsdragningsproblem inom myndigheten som saknar motsvarighet idag.

Till skillnad från registerförfattningarna är den föreslagna lagen så allmän till sin karaktär att den utan svårighet kan tillämpas även på verksamheter som idag regleras av personuppgiftslagen. Utredningen anför heller inte att det skulle vara några särskilda problem med att tillämpa lagen även på myndigheternas administration. Sammantaget bedömer Statens servicecenter att den föreslagna avgränsningen riskerar att leda till betydande problem i tillämpningen samtidigt som fördelarna med den är obetydliga.

Personuppgiftsbiträde (3 § 2)

Myndigheten avstyrker förslaget att lagen inte ska tillämpas när myndigheter är personuppgiftsbiträden. Statens servicecenter delar inte heller utredningens bedömning när det gäller de rättsliga förutsättningarna för myndigheter under regeringen att vara personuppgiftsbiträden åt andra myndigheter.

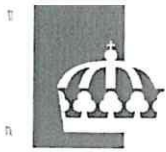
I betänkandet sägs att myndigheter under regeringen inte kan sluta rättsligt bindande överenskommelser och därmed inte skulle kunna vara personuppgiftsbiträden åt varandra. Samtidigt konstateras att överenskommelser mellan myndigheter förekommer, men sägs att detta skulle vara främmande för vad som annars gäller inom förvaltningen. Statens servicecenter menar att överenskommelser mellan myndigheter i själva verket är en integrerad del av hur förvaltningen fungerar. Det finns ett antal bestämmelser i både lag och förordning som föreskriver att myndigheter ska göra överenskommelser. Sådana överenskommelser kan avse både ärendehantering och tjänster som myndigheterna utför åt varandra. I det senare fallet, som i första hand är aktuellt i detta sammanhang, förekommer det både att författningarna ger möjlighet att sluta överenskommelser mellan myndigheter och att de ålägger myndigheterna att sluta överenskommelser.

Statens servicecenter ska enligt sin instruktion tillhandahålla administrativt stöd till andra myndigheter under regeringen efter överenskommelse. Myndigheten är alltså förpliktigad att tillhandahålla tjänster och formen för detta tillhandahållande ska enligt författning bestämmas i en överenskommelse. Myndigheten kan inte välja att avstå från att leverera tjänster i enlighet med en sådan överenskommelse. En sådan överenskommelse måste enligt Statens servicecenters mening i praktiken anses vara rättsligt bindande, även om det inte är fråga om ett civilrättsligt avtal och myndigheterna inte kan tvista om avtalet i allmän domstol.

Även oavsett detta avstyrker Statens servicecenter förslaget att lagen inte ska vara tillämplig när myndigheten är personuppgiftsbiträde. Avgränsningen riskerar att bli svårtillämpad i praktiken och leda till onödig oklarhet om vilka bestämmelser som gäller. Som utredningen påpekar skulle det ju lagen dessutom i praktiken ofta bli tillämplig även i personuppgiftsbiträdessituationer.

Direktåtkomst och sekretess (13 §)

Statens servicecenter avstyrker förslaget att myndigheter ska kunna ge direktåtkomst till personuppgifter som omfattas av sekretess endast om det i det särskilda fallet finns stöd i författning. Med den vida definition av direktåtkomst som utredningen använder och det föreslagna kravets mycket vida omfattning skulle förslaget träffa många situationer där det inte föreligger några integritetsrisker. Det riskerar att hämma utvecklingen av nya e-tjänster där enskilda eller myndigheter ges tillgång till personuppgifter, om utvecklingen av varje tjänst måste föregås av författningsändringar.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektör Thomas Pålsson efter föredragning av chefsjurist Gustaf Johnssén.

Thomas Pålsson
Generaldirektör

Gustaf Johnssén
Chefsjurist

